Lausunto valtiovarainvaliokunnan verojaostolle HE 50/2024

Tuomas Matikka (VATT)

Valtiovarainvaliokunta, verojaosto

28.5.2024

Yleistä

- Hallituksen esitys (HE 50/2024) keskittyy ALV:n alarajahuojennuksen poistamiseen sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyn muuttamiseen ALV:n osalta

Alarajahuojennuksen poistaminen

- Esityksessä ehdotetaan EU-direktiivin mukaisesti, että nykyisin sovellettava ALV-verovelvollisuuden alarajaan liittyvä verohuojennus poistetaan
- Alarajahuojennuksen vaikutukset ovat empiirisen tutkimuksen perusteella todettu Suomessa vähäisiksi (Harju, Matikka ja Rauhanen, 2019; Harju ja Matikka, 2019)
  - Huojennuksen käyttöönotto vuonna 2004 ei merkittävästi vaikuttanut pienyritysten käyttäytymiseen
- Alarajahuojennuksen poistamisella ei arviomme mukaan ole merkittäviä vaikutuksia pienyritysten toimintaan
  - Huojennuksen poistaminen todennäköisesti kuitenkin laskee ainakin Verohallinnon hallinnollisia kustannuksia

Verovelvolliseksi rekisteröityminen

- Tutkimustulosten perusteella ALV:n hallinnolliset kustannukset ovat merkittävin selittäjä ALV-alarajan haitallisten kasvuvaikutusten takana (Harju, Matikka ja Rauhanen, 2019)
- On oletettavaa, että verovelvollisuusajankohdan siirtäminen vähentää yrittäjien epävarmuutta mahdollisen ALV-alarajan ylityksen aiheuttamien suorien ja välillisten kustannusten arvioinnissa
- Arviomme mukaan muutoksella on todennäköisesti ALV-alarajan haitallisia vaikutuksia pienentävä vaikutus
  - Tarkempi arviointi etukäteen on haastavaa, mutta uudistuksen vaikutuksia on mahdollista tutkia jälkikäteen